

เทดอง บองก้า(Tedong Bonga) ควายที่แพงที่สุดในโลก

นิกร สางห้วยไพร เรียบเรียง

ควายที่แพงที่สุดในโลกอยู่ที่ไหน? เทดอง บองก้า(Tedong Bonga) ชื่อนี้แหละ คือสายพันธุ์ควายที่แพงที่สุดในโลก ควายเทดอง บองก้า ก็คือควายปลัก (swamp buffalo) หรือควายพื้นเมืองของชาวจังหวัดโทราจา (Toraja) บนเกาะสุลาเวสี (Sulawesi) ของประเทศอินโดนีเซีย เป็นควายที่มีราคาแพงเอามากๆ ว่ากันว่าราคาสูงถึงตัวละ 22,400 ยูเอสดอลลาร์ คิดเป็นเงินไทยก็ตกอยู่ที่ประมาณ 673,000 บาท เลยทีเดียว ที่มันแพงเอามากๆก็เพราะว่าควายพันธุ์นี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในประเพณีเกี่ยวกับพิธีศพและความเชื่อทางศาสนาของชาวโทราจา ควายเทดอง บองก้า เป็นควายที่มีอยู่เฉพาะถิ่นในพื้นที่ จังหวัดโทราจา และค่อนข้างที่จะเป็นสายพันธุ์สัตว์ที่หายากเอามากๆ

เนื่องจากราคาที่สูงของควายสายพันธุ์นี้มันจึงไม่น่าแปลกใจหากเจ้าของควายเทดองบองก้า จะมีความภาคภูมิใจมากเพราะมันแสดงถึงฐานะและความเป็นสิ่งอันทรงเกียรติสำหรับชาวเมืองทานา โทราจา (Tana Toraja) ในแต่ละวันเจ้าเทดอง บองก้า จะได้รับการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีเหมือนคนในครอบครัว ไม่เพียงแต่เลี้ยงด้วยหญ้าชั้นดี แต่ยังอาบน้ำให้ มีการขัดสีจิวรรณและลูบขะโลมด้วยน้ำมันสมุนไพร สำหรับหนังและขนนั้น เจ้าเทดอง บองก้า จะได้รับการทำความสะอาดและขัดผิวให้ผุดผ่องแวววับ และแน่นอนเรื่องราคาที่สูงขึ้นจึงไม่ต้องพูดถึง

ในงานประเพณีพิธีกรรมแบบดั้งเดิมของชาวโทราจา เจ้าเทดอง บองก้า จะถูกใช้ในเหตุการณ์ Ma'pasilaga Tedong (ควายต่อสู้หรือชนควาย) และ Ma'tinggora Tedong (ควายบูชาผี) ยิ่งใช้จำนวนของเทดองบองก้าในพิธีมากขึ้นเท่าใด นั่นจะสื่อให้ทราบถึงระดับความมีฐานะทางสังคมของเจ้าของงาน ว่าเป็นคนมีเกียรติและเป็นที่เคารพของคนในชุมชนนั่นเอง

ดังนั้นควายเผือกหรือควายต่างจึงเป็นเรื่องของการผันแปรของสี (Colour variation) ควายปลักในประเทศจีนมีสีน้ำตาล (tan) หรือสีดอกอ้ออยู่มาก สีต่าง (piebald) และสีต่างเปรอะ (skewbald) ก็พบในหลายประเทศ ในออสเตรเลีย มีควายสีแดงอ่อนในกลุ่ม feral ซึ่งเขาถือว่าพวกนี้เสี่ยงให้เชื่องได้ยาก และเรียกพวกนี้ว่า ginger buffalo บางตัวเขาไปตามล่าตัวคล้ายผสมเสร็จก็มี

ควายขาว มีอยู่ทั่วไปในหลายประเทศ มากบ้างน้อยบ้าง บางที่เรียกว่าควายเผือก (albino) แต่ที่ถูกควรเรียกว่า albinoid (เผือกไม่แท้ = ควายขาว) เพราะมีเม็ดสี (pigment) อยู่ทั่วไปในผิวหนัง เป็นจุดหรือเป็นปานที่ ตา เขา และกีบก็มีเม็ดสี ผิวของปาก (muzzle) เยื่อโพรงจมูก (nostril) ก็มี และมีมากขึ้นตามอายุ ผิวหนังทั่วไปมีสีชมพูหรือสีออกเหลืองๆที่ท้อง ขาหนีบสีชมพูสดโดยเฉพาะในควายแก่หรือควายที่ถูกขังคอกนานๆ คนในบางประเทศไม่ยอมรับโรคเนื้อควายเผือกโดยมีความเชื่อว่ามันเป็นโรคเรื้อน (leprosy) บางแห่งถือเป็นโชคลาง เช่นในบ้านเรา ดังนั้นราคาควายเผือกจึงมักถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลางเป็นอย่างมากเลยทีเดียว

เรื่องราวของควายกับสังคมที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลสืบเนื่องจากคนเป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่ควายได้เคยสร้างสรรค์ไว้แล้วหลายอย่างยังคงรับใช้สังคมอยู่ได้ แต่จะอยู่ได้นานแค่ไหนเพียงใดและอย่างไรนั้น ในอนาคตคนเป็นผู้กำหนดทั้งนี้อยู่ที่การเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นและต่อไป เพราะว่า " สรรพสิ่งทั้งหลายในโลกจะดำรงอยู่ได้ก็ต่อเมื่อมีบทบาทหน้าที่ หากหมดบทบาทหน้าที่ลงเมื่อใดก็จะหมดความหมายและเสื่อมสลายไปเมื่อนั้น ความจริงข้อนี้เป็นจริงทั้งกรณีมนุษย์และสัตว์โลกทั่วไป "